

Antwerpse Ruien

De darmen van de metropool

© Toerisme Antwerpen

We laten de Melkmarkt achter ons en trekken richting Jezuietenplein. Achter de bocht stoten we op de Minderbroedersrui die leidt naar de Katelijnevest en de Meir. De echte sinjor ziet het stadsplan van Antwerpen zo voor zich opduiken. Maar er is één probleem: waar ligt in godsnaam het 'Jezuietenplein'? Wel, pal onder het beroemde 'Conscienceplein'. We bevinden ons immers niet in, maar onder de stad.

Antwerpen bruist, ook onder de grond. Zes meter diep lopen vele kilometers gangen waardoor je van de ene uithoek van de stad naar de andere kan wandelen. Via straatnaamborden die 150 jaar geleden zijn aangebracht weet je perfect wat er zich boven je hoofd afspeelt. Soms word je op een dwaalspoor gebracht, zoals met het Jezuietenplein.

De ruientocht vertrekt aan de Suikerrui en loopt in een boog onder de oude stad naar het schipperskwartier aan de Leguit. De toeristische route is momenteel 1.6 km lang

Dit gangenstelsel is geen uitloeijsel van de beruchte premetro, wel een prachtig overblijfsel van gekanaliseerde uitstulpingen van de Schelde die zich kriskras door de stad bewegen. 'Ruïen' worden ze genoemd en in de middeleeuwen is het een bovengronds waternetwerk waarvan de Antwerpenaar dankbaar gebruik maakt. Bij eb wordt het regenwater afgevoerd, bij vloed stroomt vers water binnen. En in hoge nood kan de middeleeuwse mens er zich ook nog achter verdedigen ook.

Na verloop van tijd worden de ruïen echter vooral als riool gebruikt en zorgen ze voor

een doordringende stank en talrijke epidemies. Niet echt prettig en vanaf de zestiende eeuw beginnen rijke mensen hun eigen stukje rui met bruggen te overdekken. Later, wanneer de stad over meer middelen beschikt, wordt het ganse ruïennetwerk stilaan ingekapseld.

Op het einde van de negentiende eeuw zijn de 'rioolruïen' helemaal onder de stad verdwenen. En vervolgens ziet geen mens er meer dan honderd jaar naar om. In de 20ste eeuw zijn de ruïen het exclusieve domein van ratten en insecten.

Maar sinds kort moeten deze beesten naar andere oorden op zoek. Vanaf mei 2005 trekken immers horden toeristen door de ruïen. Stank? Totaal verdwenen sinds Aquafin het afvalwater van het regenwater heeft gescheiden. Verdrinkingsgevaar? Onbestaande, het debiet kan perfect worden geregeld. In een constante temperatuur van 10 tot 13 graden kan je gedurende drie uur een machtig stuk ondergronds Antwerpen bezoeken. In de overwelvingen kan je nog duidelijk de oude bruggen zien steken, door een verluchtingschouw zie je plots de kathedraal opduiken, te midden van een machtige rij steunberen waan je je plots in een overdekte oude feestzaal... De darmen van de Metropool zijn al even interessant als de buitenkant. Een bezoek meer dan waard.

De overdekte grote ruimte in de ruïen – de 'Kapel' – heeft een groepje Engelse ingenieurs meer dan honderd jaar geleden tot een feestje geïnspireerd. De glazen en flessen die ze toen hebben gebruikt, liggen er nog steeds.